

... főispáni titkár ur, mint a vizsgálatra kiküldött, nem is késett kifejezni.

Fennemlített programot megtekintvén, az elmondottak jutottak eszembe. Végül, úgy hiszem most, helyén van, ha a „Nemere“ nagyérdemű olvasóink leányai tovább képzésére Brassóban a Vautier-féle növeldét lelkiismeretesen ajánlom. Ajánlom is!

B. S.

Fürdői levél.

Kovácsna, 1879- augusztus hó.

Ugy hiszem, hogy a t. szerkesztő ur indokoltan tartja rettentő kíváncsiságomat: megláthatni azt a híres fürdő-helyet, a melyről egy alkalommal valamelyik holdkörös azt álmodta, hogy poklokra ment a víze. Valóságos lát vet rajtam erőt, midőn gyakran elképzeltem, milyen lehet az a híres „Pokolsár“. Hogy vágyam hevessége még inkább fokozódjék, véletlenül kezembe akadt egy kis füzet, melyet az előpataki fürdőbirtokosság felajánlására a magyar orvosok és természetvizsgálók 1875-ben Előpatakon és vidékén tartott XVIII. nagygyűlésének emlékére Otrobán Nándor és Nagy Gusztáv tudor urak irtak. Ebből a füzetkéből a 112-ik lapon olyan tulajdonságát olvastam a híres vulcanicus forrásnak, hogy ha biztosan oda veszek: mégis bele kell tekintenem a „sziklafaló szörnyeteg vészese tomboló sötét torkába.“

Rajtam is igaznak bizonyult, hogy az előleges alkotott képzetek rendesen teljességgel nem felelnek meg a valóságnak. Azt véltem, hogy még füstölgő kráterbe, épen a mélységes pokol kapujához jövök, pedig dehogyan jöttem. Egy csinos nagyköcsög táruktól fel előttem, az épen hetivásáros terjedelmes piac élénk tarkaságban nyüzsgött. A tér felső részében valami deszkafalás építmény vonta magára figyelmemet, nem kis meglepetésemre ajtaja felett tábláról azt olvastam, hogy ez: „Meleg és hideg fürdő“ és — ez a — „Pokolsár“ Meg voltam lepetve. Hisz' én itt semmi rémséges „szörnyeteggel“ nem nézek farkasszemet, még a márgaiszap sűrített barna sár sem ijesztő egy csepp sem. Csupán azok a roppant nagyságu szén-sav-buborékok, melyek „glubglubglubglub“-ot dudolva emelkednek a vízen át, gyakorolnak az ujjong szemléelőre különös hatást. Egy romániai fürdővendég olyan gyönyörtelt arcczal hentergett benne, hogy magam is szívesen utanoztam volna példáját, ha az alacsony légmérséklet vissza nem tart. A barna víztükör körül levő öltöző szobák, a külön kabinok meleg kádfürdővel, egy sereg érkező fürdővendég mind annak bizonyossága, hogy ez látogatott fürdő. Egyik szomszéd utcában másnévű, sárgás barna tükörfürdő, a „Kis pokolsár“ szintén látogatott.

Ugy látszik, az egész terület szerfölött forrásdu; a piacon átfolyó patak ugyanis csaknem száz meter hosszúságban perzeg a felfakadó víztől és szénsavtól. A „Pokolsár“ közelében kényelmes olvasóterem van berendezve a vendégek használatára, ellátva bőven politikai és mulattató lapokkal. A fürdő egyik nagy előnye, hogy olcsó és így nem csak gazdag emberek használhatják, hanem mindenki, a ki gyógyulni akar. Mert gyógyulni itt valóban lehet. A fürdői krónika nevezetes példáról beszél a gyógyszernek, különösen idült csuzos bántalmaknál; izületi zsugorok, bőrkütegek, idegbajok bámulatos sikerrel gyógyultak meg itt. A község felső részében — Vajnafalván — egymást érik a „vasas“ fürdők. Színök vasoxyd-oxidtól sárgás. Hülésből származott bántalmaknál kitűnő eredményt használnak. Páratlantak tartják e vizeket, különösen mint női fürdők.

Az erdőalján a község legvégén a „Horgász“ nevű ivókúthoz kellemes kirándulásokat szoktak rendezni a fürdővendégek, kissé távolabb a Várhegy kínálkozik gyönyörű környékével sétahelyül. Az ideai nyár igen szépszámu közönséget gyűjtött itt egybe s ha a község igyekszik, hogy a kényelmet és szórakozást a vendégek ne nélkülözzék — a mit előnyösen fog emelni egy jó zenekar: — akkor bizony számíthatni e fürdő jó hírének terjedésére és a mi fő, sok vendégre.

r. l.

Értesítés

A sepsi szentgyörgyi felső népiskolánál a jövő 1879/80-iki tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-én és 2-dikán fognak eszközöltetni; a javító, pótl- és felvételi vizsgálatok pedig ugyancsak

3-án tartatnak meg. A rendes tanítás szept. 4-ikén kezdődik.

A szülőknek és gyámoknak figyelmükbe ajánlatik, miszerint idei július hó 26-án miniszteri tanácsos Gönczy Pál ur jelenlétében tartott tanácskozás alkalmával elhatározott, miszerint már e tanév megkezdésével a fennevezett iskola első osztálya mint polgári iskola első osztálya nyitattik meg, a más két osztály marad felső népiskola II. és III. osztályának mindaddig míg a polgáriiskola megfelelő osztályai életbelépnek.

A polgári iskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be:

- a) ki legalább 9-ik évét betöltötte,
 - b) kinek az elemi népiskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismeretét a végre kirendelt felvételi vizsgálat (vagy bizonyítvány utján igazolja.
- A tandíj egész évre 4 frt, beiratási díj 50 kr, melyek a beiratáskor fizetendők. Szegénységi bizonyítványt előmutató tanulók tandíjmentesek. Vidéki tanulók elszállásolása felől gondoskodva lesz.

S. Szentgyörgy 1879 augusztus hó 22-én.

Tarczall Endre, igazgató.

KÜLÖNFÉLÉK

A városunkban működő színtársulat f. hó 19-én Szigligeti „Csikós“-át hozta színre. A régi jó népszínmű kerekded előadása s különösen a pusztai népéletet tárgyaló része a közönség teljes meglepődését vonta maga után. Múltán megérdemli Komáromy, hogy Márton (őreg csikós) kitűnő alakításáért elismeréssel legyünk iránta. Kiss Pista (Andris) szép dalaival több ízben zajos tapsra indította a közönséget, mely e miatt itt-ott „szegletes magatartása iránt elnézéssel viselkedett. Mint kezdőnek, teljes jóakarattal tanácsoljuk, hogy tanuljon szorgalmasan sokat és kímélje hangját a színpadon kívül. K. Nagy Róza személyesítette Rózsit s eltekintve egy kis zavarától, melybe egyik dalának téves intonatioja ejtette, — elég élénken játszott. Zádor a táblabírói egészséges komikumával ruházta fel, Szathmáry (Georg) rövid szerepében oly kraxelhuberi dialektust fejtett ki, hogy a közönség alig győzte nevetéssel.

Csütörtökön f. hó 20-án „Egy magyar huszár“ káplár Bécsben“ került színpadra. Egyike a jobb életképeknek. Irta Kosta K. (Eredeti címe: Ihr Korporal). Két év előtt egyike volt a bécsi „burgerék“ kedvenc darabjának, a kik alig győzték urjázni a huszár magyar dalait és Gallmayer kisasszony élénk játékát, kedélyes coupletét. Benkó Jolán rokonszenves alakja, könnyed, biztos játéka könnyen megérthetővé tette a magyar huszár (Kiss Pista) gyorsan lángra gyult szerelmét. Kiss Pistánál örömmel észleltük azt a figyelmet, a melyet játéka rá fordított. Ováryné (Rumpelsberg Elsa) főrészes volt az általános darútszég előidőzésében; nem is kímélte tapsait a közönség. Zádor (Lampel Gottfried) fűszerkereskedő mérsékelt komikumával, Szathmáry (Vendelin) boltos segédjével pompás humorával, Morvay Ártatlan félnékeségével, Ováry rhapsodistikus „szláviumásával“ emelték a darab sikerét. Az est tanusodott arról, hogy néha napján helyén van ebből a genre-ből is mutatni egy-egy ilyen sikerült bohóságot, ámbar a közönség kitartó közönysége nem nagyon sarkalhatja a jobb darabok színrehozásában Sztupa igazgató urat.

— Zágoni báró Szentkeresztty István temetése f. hó 21-én délelőtt 10 órakor ment végbe a vidéki birtokosság és községi lakosság nagy részével mellet. A temetési szertartást Bálint Károly kanonok végezte Kovács esperes, a zágoni és kórispataki lelkesek segédlete mellett. A boldogult saját kívánságára nem a sirboltba, hanem sirkertjébe helyzetetett örök nyugalomra a sirbolt mellé. A temetés után mindjárt megtartott a requiem is. A temetésen láttuk a gyszóló Szentkeresztty-családon kívül gr. Kálnoky Dénes, gr. Kálnoky Pál és Imre, gr. Nemes János, báró Apor Gábor, Beldi Tivadár, Seethal Ferenc, Maurer Mihály, Rauber István stb. urakat, a megyei alispánt Horváth László m. főjegyző képviselte. Az elhunyt egész vidék előtt tiszteltetben álló férfit volt, derék hazafi, tősgyökeres magyar ember, minő mai nap ritkaság. Nyugodjanak csendesen porai!

— Tűz volt ismét városunkban múlt csütörtökön. A tűz a libucz-utcában egy festő csürébe ütött ki ismeretlen okból. A rémület annál nagyobb volt, mivel a tüzet erős szél is élesztette s az összeszűfolt zsinyleyes épületeket mindenki mentet-hetlenségnek hitte. A helybeli tűzoltók azonban gyorsan a helyszínén termettek gyakorlott ügyességgel csakhamar lenyomták a tüzet, mely oly nagy veszéllyel fenyegette a szomszéd épületeket. Ez alkalommal ismét kifejezést adunk ezen derék testület iránti elismerésünknek. Gyors segítségök nélkül ma a libucz-utca nagy része üszkös romokban heverne.

— Szerkesztői üzenetek. „Egy érdekeltnék“ helyben: Sajnálattunkra, csak jövő számunk hozhatja. — H. Dózsa Géza urnak Aszód: A mai postával elküldöttük. Az ünnepély leírása azt hisszük, későre fog érkezni. — K. S. szerkesztő urnak Maros-Vásárhelyt: Tőlünk a lap rendszeres meiba, bizonyosan az ottani postahivatalnál van a meiba.

— Molnár Mihály, sepsiszentgyörgyi róm. kath. lelkész ur áthelyeztetett Borbándra (Fehérmegye) s vásosunkba az ottani lelkész, Kovács Simon ur tétetett át helyébe. Tiszteendő Molnár Mihály ur, a derék lelkész, nálunk felekezeti különbség nélkül a közbecsületes és tisztelet tárgya volt s bizonyára nincs közöttünk senki, a ki távozását szíve mélyből ne fájjalná. A lelkész ur, ki a nálunk szokássá vált intrigák méltatlan áldozata lett, f. hó 25-én távozik el városunkból. Kísérje új állomására mindnyájunk szerencsekívánata, kiknél oly kedves emlékeket hagy maga után.

— Az erdélyi ref. tanári értekezlet tagjai ma érkeznek meg városunkba. A szívesen látott kedves vendégeket városunk polgársága látja el; Földvárról számos kocsikkal mennek az érkezők és a rendező bizottság általában mindent megtesz arra nézve, hogy a tanárok minél kényelmesebb ellátásban részesüljenek. A mint a hozzánk beküldött programmból látható, a tulajdonképeni értekezlet hétfőn reggel kezdődik. Sok érdekes tárgyat foglal magában ez a feltelemünk, hogy Görög István igazgató ur a helybeli tanoda időszaki történetét olvassa fel; majd tárgyalás alá kerül a ref. középtanodák számára kidolgozandó tanterv is, melyre ezen értekezlet bő anyagot fog szolgáltatni szaksterü tanácskozásai által. Dózsa Dénes szászvárosi tanár felolvasása is igen érdekesnek ígérkezik: tárgyalatni fog a tanárok özevgy-árva alapja is stb. Jövő számunk részletes tudósítást hoz a gyűlés lefolyásáról E helyen még egyszer szívélyesen üdvözljük az értekezlet tagjait s ajánljuk a nagy fontosságu gyűlést olvasóink figyelmébe.

— Értesítés. A brassói állami felső leány-és elemi népiskolákban a beiratások aug. 29-étől szept. 2-áig eszközöltetnek. Tandíj az elemi iskolákban 2 frt, a felső leányiskolában 5 frt. A szegénységüket kimutató növendékek tandíj nem fizetnek. Felvételi díj cimen az iskolai könyvtár javára mindenki elemi iskolai tanuló 25 kr, a felső leányiskolai növendék 50 kr fizet. A felső leányiskola I. osztályába felvételt akaró növendékek vagy (bélyegmentes) bizonyítványt kell felmutatni arról, hogy a 6. osztályú népiskolai tanfolyamot nyilvános iskolában törvény szerinti elvégezte, vagy pedig felvételi vizsgát kell letennie a felsőbő népiskola alapjául szükséges ismeretekből. A jövő 1879/80. tanévben a felső leányiskola II. osztálya is megnyílik. A tanév szept. 2-án veszi kezdetét. — Ezen iskolákkal kapcsolatban levő vasárnap iskolába a beiratások szeptember második vasárnapján eszközöltetnek. Az igazgatósság.

— Értesítés. „A hosszufalusi műemtszó állami felső népiskolánál az 1879/80-dik tanévre a beiratások f. év szeptember 1-én kezdődnek meg a tanítás 8-án rendszeres meg fog kezdeni. Felvétetnek azon növendékek, kik igazolni tudják, hogy ők az elemi iskolák hat osztályát jó sikerrel végezték. Beiratási díj egyszer s mindenkorra 50 kr. Tandíj egész évre 4 frt. de ha az illető szülői szegénységét bizonyítvánnyal tudja igazolni elegendetik. A vidékről jövő növendékek az intézet helyiségében ingyen lakást kapnak, és gondoskodva lesz a lehetőségig mantól olcsóbb étkezhetéssről. Bede Dániel el. igazgató.

— Andrassy Gyula gr. jellemző. „Héhe z a „Hon a következő adomát közli: Mikor Andrassy, ő felsége kíséretében Szentpétervárt járt, az orosz cár megküldte neki pompás gyémántokkal kirakott emalle festményű arczképét, Andrassy vissaküldte a nagyrértékű ajándékot, azal az izenettel, hogy ha ő felsége, az oroszok csárja egy egyszerű photographiával akarja őt megajándékozni, azt igen nagy becsben fogja tartani, de gyémántokat ő el nem fogadhat. — Gorcsakoff erre azt mondta neki: „Mon chér, vous étez un fou. Telles choses s' acueptent sans dire un mot.“ („Bárátom, ön bolond! Az ilyen dolgokat szó nélkül szökták elfogadni.“) De Andrassy nem fogadta el s nem is kapott helyette mást.

— Adoma Heiner ől. „Berl. Tagbl.“-ban az elhunyt Kleibernek, volt berlini realiskolai igazgatónak egy barátja egy Heine-adomát közöl, melyben Kleiber is szerepet játszott. Kleiber mintegy 30 év előtt Párisban folytatta tanulmányait s ott Heinevel is megismerkedett. Bár egymástól nagyon elütő jelleműknél fogva nem fejlődhetett ki közöttük szoros baráti viszony, de azért élénk összeköttetésben álltak egymással. Kleiber egy szép délután meglátogatta Heinét „matrac-szírban“. Heine tudvalevőleg hátrgerincsorvadásban szenvedett, mit az akkori orvosok izzó vassal gyógyítottak Heine épen „forró ülést“ tartott, mikor